

<http://www.cgtcatalunya.cat/spip.php?article13173>

Presos polítics ... i nosaltres, els i les llibertàries

- Actualitat - Articles opinió -

Date de mise en ligne : dijous 19 de setembre de 2019

Copyright © CGTCatalunya.cat - Tous droits réservés

Abans semblava que fos una paraula proscribida. En canvi ara, "presos polítics" (curiosament no es diu massa "preses polítiques") ho sentim cada dia varies vegades. A través d'alguns mitjans, tertúlia rere tertúlia, s'està creant un cert consens entorn la paraula i, ja sigui per simpatia o per antipatia, es vincula a 8 persones molt específiques. Ja sabeu de què parlo.

En aquesta conjuntura, nosaltres els i les llibertàries tenim una situació molt complexa. Per una banda, ens sentim empesos a denunciar la brutalitat de l'Estat. Sempre ho hem fet, independentment de l'adjectiu que acompanyés a aquest estat (català, espanyol o el que fos). Per l'altra, és innegable que no podem veure com a propers ni amb simpatia polítics que en el passat ens han reprimat directament, ens han privatitzat els serveis públics i, en definitiva, han sigut instruments de l'estat capitalista. Mala peça al teler, és innegable. Però en la mesura en que no tenim la capacitat de modelar la realitat al nostre gust (ja voldríem), és inevitable que constantment ens haguem d'anar movent en situacions incòmodes i on és difícil posicionar-nos-hi sense cap contradicció. Això no és nou, ens ha passat reiteradament i penso que sempre és sa intentar analitzar pausadament on ens trobem i debatre com mirem de respondre a aquesta realitat. Perquè, en definitiva, volem ser part d'aquesta realitat i canviar-la. El contrari seria com ser figures d'un museu de cera, pulcres però immòbils i inservibles. Miro, doncs, de compartir algunes reflexions pensant en un futur proper.

I

Potser caldria revisar el concepte de "pres (i presa, encara que actualment els grans mitjans l'utilitzen poc) polític". I ho dic sent conscient que des de fa molts anys he cridat moltes vegades allò de "llibertat presos i preses polítiques" i he anat a moltes presons a visitar companys/es que els qualificava com a tal. Doncs bé, crec que els i les llibertàries no hem d'oblidar que l'existència de presons és una opció política, que respon a l'existència de mecanismes coercitius i a una forma de resoldre, des del poder, múltiples situacions. D'igual manera que els consensos ideològics i el sentit comú són política, la definició d'allò que es considera un crim i la manera d'abordar-lo també. En conseqüència, tota persona presa és un pres o presa política.

Fa anys anomenàvem "presos socials a les persones que estaven a la presó per causes que elles no reclamaven com a polítiques, ideològiques, de consciència, etc.", en". Més o menys veníem a reconèixer això i, alhora, que l'existència de presons era fruit d'un model de societat que combatíem. Doncs bé, l'existència de presons i persones preses és conseqüència d'una determinada política, des de les desigualtats socials a la repressió, passant pels models educatius, culturals, de consum, etc.

II

Una opció per individualitzar els i les preses polítiques de la resta pot ser fixar-nos en si les conductes i accions que motiven el seu empresonament tenen o no un caràcter ideològic conscient. En aquest sentit, un pres anarquista seria un pres polític. O una sindicalista empresonada per una vaga. Però també ho podria ser un nazi que acabi entre reixes per una agressió racista. D'aquesta manera, la paraula "pres/a polític/a" ens situa davant d'un tipus d'actuació que, bàsicament, consisteix en una actuació que de manera conscient segueix una ideologia o actitud política. En conseqüència, de la mateixa manera que hi ha presos i preses polítiques anarquistes, de l'organització ETA, sindicals, etc., també n'hi ha de feixistes. Dels uns volem que surtin de la presó, pels altres ens podem alegrar que hi siguin, per molt que en darrera instància no volem que hi hagi presons.

És a dir, el primer factor que fa que sentim com a proper o com a nostre un pres o una presa política és la seva actuació política; allò que motiva que hagi patit la repressió. Des d'un prisma una mica ampli, perquè si apliquem el reduccionista la majoria de nosaltres estaríem més sols que la una, de presos/es polítics/es i de gent que corre el

risc de ser-ho n'hi ha molts actualment. En realitat, des del 1978 fins ara no n'ha deixat d'haver-n'hi tot i que amb l'enduriment de les polítiques contra la dissidència tant a l'Estat espanyol com a gran part del món ara possiblement n'hi hagi més. Personalment jo sento cam a nostres els i les anarquistes a la presó, anticapitalistes de diferents corrents ideològics que estan empresonats a Europa, ja sigui per accions armades o no, sindicalistes, etc. En el cas de Catalunya a ningú se'ns escapa que això que en diem el "Procés" ha deixat moltes i moltes persones encausades en processos judicials, que s'afegeixen a altres processos penals oberts (per raons personals, podria citar el cas dels "27 i més", però n'hi ha molts d'altres). Més enllà dels ex-membres del govern i dels Jordis a la presó, hi ha centenars o milers de persones que han de fer front a processos penals. Tamara, Anna, Guillem, Ramon i molts altres noms anònims, aquí i allà. En molts casos són companys de moltes lluites, perquè abans i al marge del Procés també hi ha vida, espais col·lectius i lluita. La lluita contra la seva repressió també és la meua lluita.

En canvi, hi ha alguns presos de qui no puc dir el mateix. No ens podem identificar en absolut amb les seves trajectòries polítiques, que sovint han promogut la repressió de molts moviments socials, l'explotació, el lucre privat amb les necessitats col·lectives, etc. Si el capitalisme mata, els polítics que li donen cobertura alguna responsabilitat hi tenen. Convé no oblidar-ho [I tot això sense entrar a valorar si una part d'això que en diem "Procés" no ha sigut una escenificació gegantina, amb presa de pèl a milers i milers de persones que han cregut que realment s'anava cap a la independència de Catalunya].

III

Arribats aquí, no podem deixar d'esmentar l'Estat. És necessari perquè és qui exerceix la repressió i qui li atorga unes determinades característiques: pot aplicar sancions administratives o procediments penals, pot accelerar les seves actuacions o allargar-les i dosificar-les en el temps, pot permetre una determinada acció (un referèndum, una ocupació d'un centre de treball, una mani, un escarni, etc) o reprimir-la de forma més o menys evident i intensa. Si la repressió és una arma de guerra contra moviments i organitzacions socials, és l'Estat qui decideix quan, contra qui i de quina manera la utilitzarà. En la mesura en que tipifica la resposta a una conducta determinada, el combat contra la repressió també s'ha de fer mirant directament què està fent l'Estat.

En aquest sentit, en Quim Forn, Rull o Junqueras ens poden generar antipatia. Fins i tot, els podem considerar els nostres enemics de classe, que han defensat interessos antagònics als nostres. Que ells mateixos, quan han tingut el poder per fer-ho, ens han reprimat o han tancat els ulls quan altres ho feien. I tindrem raó. Però això no treu que l'argumentació que faci servir l'Estat per a empresonar-los sigui, en ella mateixa, també una amenaça per a nosaltres. Tothom sabem que a Catalunya els dies 20 de setembre, 1 i 3 d'octubre del 2017 no hi va haver cap insurrecció. Hi havia molta gent al carrer, els uns defensant escoles, d'altres defensant unes institucions (que no sento nostres en absolut), d'altres rebutjant la repressió policial, etc. Deixar que es tipifiqui això com un alçament violent o que es consideri "turba" una concentració de persones implica atorgar una victòria a aquesta "neollengua" que fa anys que s'està creant. Una "neollengua" que considera com a problema d'ordre públic qualsevol acció col·lectiva no sancionada des de les institucions i que assimila gran part d'aquestes accions no regulades a "violència". Una "neollengua" que els diferents governs, també de la Generalitat, han contribuït a crear activament (no oblidem els qualificatius rebuts per qui lluitava contra el Pla Bolonya a les universitats, les retallades, les reformes laborals, l'efecte Can Vies, etc) i que, paradoxalment, ara és l'arma utilitzada contra els seus ex-consellers. Ja fa anys que nosaltres lluitem contra aquesta "neollengua" i crec que no ens podem permetre el luxe de no seguir combatent-la.

IV

Acabo. A ningú se'ns escapa que les properes setmanes, amb la sentència del Suprem, ens trobarem en una situació complicada. Per una banda, no hem de deixar que una dinàmica interclassista i transversal, que no defensa el mateix que nosaltres, ens marqui el pas i l'agenda. Per l'altra, no podem deixar de fer front a la repressió, una

repressió que tot i centrar-se (ara i de manera puntual) en una gent que no són dels nostres, no deixa de ser atterradora i un fosc presagi del futur que ens volen preparar.

Ens trobem davant d'una paradoxa que ens obligarà a meditar les nostres respostes. Unes respostes que no poden ser girar la cara i mirar cap una altra banda ("com que no era jueu, no vaig fer res..."). Fer-ho ens faria còmplices, ni que sigui per omissió, de l'Estat i la seva política repressiva. Però que tampoc poden seguir els escenaris previstos per l'aparell mediàtic processista i el senti comú que fa mesos estan creant. Fer-ho ens anul·la políticament i ens fa subalterns a uns dictats ideològics que en absolut són compatibles amb nosaltres.

Caldrà pensar com actuar i fer-ho per nosaltres mateixes.

* Ermengol Gassiot, Secretari General de la CGT de Catalunya

[Article al Blog "La sal de la terra"](#)

